

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. | Egy óra . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttér! közleményeket a kiadóhivatal
mérésélt árjegyzék szerint számít.

A primás a komáromi gyűlésről.

Egy interview.

Az „Egyetértés“ munkatársa fölkereste Vaszary Kolos hercegprimást, hogy kikérje nézetét a Tisza-jubileumról és az azzal összekötött reform. egyházkerületi gyűlésről, valamint az ott tartott beszédekről.

A hercegprimás nagyérdéki nyilatkozataiból közöljük a következőket:

— Ha szabad kérdeznem, mit tart eminenciád általában az egész komáromi ünnepekről? — Vezettem be az első kérdést.

— Az az ünnepély — válaszolt a hercegprimás, minden szót megnyomva — nem annyira egyházi, mint inkább politikai ünnepély volt. Ez tény.

— Eminenciád nyilván olvasta már Tisza Kálmán jubileumi beszédének s Pap Gábor püspök főpásztori jelentésének az elkeresztelési kérdésre vonatkozó részét. Ezek által mennyiben érzi találva magát a római katolikus egyház?

— Abban látom a legnagyobb bajt, hogy az institucziót magáttámadták meg. Az egyház maga van megtámadva. Hiszen megtámadhatom például a kormányt, ebben nincs veszedelem. De az institucziót magát támadni meg — kiszámíthatatlan következményekkel járna. Ilyen erős támadást nem találunk Magyarországtörténetében. Épen arról gondolkodtam, szabad-e ezt tenni? Hiszen nálunk is lett volna alkalom demonstrációra. Ott volt például a Símor-ünnepély. Volt annyi türelem és lojalitás bennünk, hogy az ünnepély egyházi jellegéhez hívek maradtunk; egyetlenegy hang nem emelkedett az egész ünnepélyen más vallásfelekezetek ellen.

— A püspöki jelentés szóban levő részének a hangja is meglehetősen nyers. Nem tűnt ez föl eminenciádnak?

— Meglepett; nagyon nyers. Tisza mégis mérsékeltbben nyilatkozott. Eljön az idő nemsokára, hogy én is nyilatkozhatom s tíz hónapon át követett eljárásomról számot adhatok. A modus vivendi Rómában megbeszéltem a szent atyával s ebből az alkalmából megjegyezhetem, hogy a római hangulat éppenséggel nem volt olyan harcias, mint ahogy a lapok írták. Annyira harcias, mint amilyen a komáromi, semmi esetre sem volt. Ezzel szemben a papság valóban nem is tudhatja, mihez kezdjen? Azt tartom, hogy az ilyen föllépés mindig káros. A nemzetiségek nyughatatlankodnak s most már a felekezetek is egymásnak essenek? Aki az állam javát őszintén óhajtja, az nem kívánhatja ezt. Ilyen időkben a mérsékletet, türelmet szem elől téveszteni nem volna szabad. Sérteni senkit sem akarok, de az, ami Komáromban történt, szörnyűség.

— A jelentés a katolikus papságot szabadságellenes, reakzionárius törekvésekkel vádolja. Válasz nélkül hagyhatja ezt a katolikus papság?

— Attól függ, hogy ki válaszolhat. Egyébiránt milyen alapon emelhetni ezt a vádat? Hiszen mi sohasem vontuk kétségbe, hogy az államnak joga van a 68-ki törvényt meghozni, végrehajtani, vagy változtatni. Mi csak kértük, hogy változtassa meg s ott kértük, ahol jog szerint kérhettük, a törvényhozás színe előtt. Az

országgyűlés elé terjesztettük kérésünket, amelynek joga van a törvényt megváltoztatni. És ha meg nem változtatja, mit tehetünk volna? Azt, amit a szent atya Rómában nekem mondott: „Tűrtünk volna!“ Magyarország alkotmányát is elvették számtalanszor, de a nemzet a jogaihoz való ragaszkodással és a kitartás erejével visszazseregte.

— A jelentés a katolikus papság mozgalmát az elkeresztelési kérdésben illegálisnak mondja s azt állítja, hogy ezt a mozgalmat eminenciád legalizálta, amidőn az élére állt.

— A mozgalomnak s az egész harcnak az oka az 1868-iki törvény. Ellenkezik-e ez a katolikus hitelvekkel? Igen. Ellenkezik a protestánsok hitelveivel is, csak most nem. Hát a szülők természetes joga, amit mi kérünk az államtól, ellenkezik-e a protestáns hitelvekkel? Nem ellenkezik. Miért nem egyeznek bele hát az 1868-iki törvény megváltoztatásába s a szülők természetes jogának érvényesülhetésébe?

— Van-e már valami megbízható jel, amiből sejteni lehetne, hogy a komáromi események milyen hatást tettek a magyar katolikus papságra?

— Azoknak az eseményeknek a hatását könnyű elképzelni. A papság köréből egyre másra levelek érkeznek hozzám. Ezekből a levelekből nyilvánvaló, hogy a Komáromban történtek nagy hullámokat vernek országszerte. Addig, amíg mi a szikrákat oltogattuk, a komáromi gyűlésen máglyát gyújtottak. Majd meglátjuk, kifogja hát ezt a tüzet eloltani.

Babó Emil a felsőtanyán.

Városunk második kerületének közszeregetben álló kitűnő képviselője a felsőtanyai választók meghívása folytán ma számos választó s Endrey Gyula vásárhelyi képviselő kíséretében ma délután a felsőtanyára rándult, hogy beszámoló beszédet tartson.

Délután 4 órakor érkezett a vonat Szatymazra. A Perronon tekintélyes küldöttség fogadta a képviselőt, kinek a Perronra lépésekor szünni nem akaró éljenzés hangzott föl. Az éljenzés megszüntével kocsira ültek a képviselők s vagy husz tagból álló bandérium s beláthatlan kocsisortól kísérvé a Gallyas-csárdához hajtottak.

Itt körülbelül 4000 ember várta a képviselőket, kiknek megérkeztek ujból ki-tört a riadó éljenzés.

Csikós Ignác elnök lelkes szavakban kérte föl Babó Emilt beszámoló beszédének elmondására.

Dr. Babó Emil képviselő másfél órán át tartott beszédében részletesen emlékezett meg a lefolyt országgyűlési ciklus eseményeiről, nem feledkezve meg a hatalomnak Táján elkövetett gaz stiklijéről sem.

Részletesen fejtegette a függetlenségi párt álláspontját, s a gyakori helyeslésektől és éljenzésektől kísért beszédét a választópolgárok éltetésével fejezte be.

A beszéd alatt föllekesedett nép éljenzájának lecsillapultával Endrey Gyula képviselő emelt szót s nagy lelkesedés közt éltette Kossuth Lajost. Majd Kószó István szegedi ügyvéd tartott beszédet s éltette a népet, mely oly kitartással és lelkesen küzd a függetlenségi lobogó alatt. Polczner Árpád a Kossuth ünnepélyről szólt, Babó Emilt és Kossuth Lajost éltette.

Még Csikós Ignác köszönte meg a polgárságnak a lelkes fogadtatást s ezzel a képviselők Kordás Mihály vendégszerető házához hajtottak, hol a szives házigazda már vacsorával várta őket.

A vacsora folyama alatt Babó Emil poharat üritett a házigazdára, melyet Endrey Gyula, Wagner Nándor és Fonyó felköszöntői követtek, kik szintén a vendégszerető Kordás családot éltették. Csikós Ignác a felsőtanyai polgárságra, Polczner Árpád Babó Emilre és Endrey Gyulára üritette poharát.

Az éjféle órákban aztán szívélyes bucsu után a képviselők a kisteleki vonattal visszatértek Szegedre.

Ujdonságok.

— szept. 8.

Tájékoztató.

Szept. 17. Ujjonczok táncvizalma a Bálónál.
Szept. 17. A fazekas-iffak táncmulatsága Szécsi Jakab vendéglő helyiségében.

— Kisasszony napja. Boldogságos szűz Mária születése napjának évfordulója volt a mai nap. A templomokat ezren és ezren kereszték föl, hogy imádkozzanak az Üdvözítő anyjához.

— A Dugonits-társaság szervezését előkészítő bizottság szeptember 9-ikén (pénteken) d. e. 11 órakor ülést tart dr. Lázár György h. polgármester elnöklété alatt.

— Kállay Albert főispán egy heti távollét után ma visszaérkezett Szegedre.

— Elhunyt szabadsághős. Molnár Márton ügyvéd, két izben volt tiszti főügyész és városi tanácsnok, 1848/9-iki honvéd százados, mint a késő esti órákban értesülünk, elhalálozott. A boldogult ifjú korában a 40-es évi országgyűlési ifjuságnak tagja volt. Mint ifju ügyvéd Szeged 40-es évi ifjuságának mozgalmában is részt vett. Az 1848/9-iki évi szabadságharc alatt amíg testvére, Molnár Pál, a város főjegyzőjének választatott meg, ő a veszélyben forgó haza segélykiáltására fegyvert fogott s előbb a szegedi guerilláknak volt századosa és mint ilyen a Perczel tábornok által vezetett délvidéki dicsőséges csatározásokban részt vett. Földváry Sándor ezredes vezetése alatt a többi közt részt vett Szent-Tamás ostromában, ahol a szegedi század az első volt a sáncok megrohanásánál. Goszpodincze bevételénél és több más ütközetekben, amelyeknek ered-

ménye az lett, hogy a délvidék egészen megtisztult az ellenségtől, hasonlóképp részt vett. Földváry hadi jelentéseiben többször magasztalólag emelte ki Molnár Márton vitéz szereplését, úgy hogy egy ujon alakult honvéd zászlóaljba — melynek ezredese Földváry lett — rendes honvéd századosá neveztetett ki és a szabadságharc további folyamában egész a világosi fegyverletételig részt vett. Az elnyomás nehéz éveiben ügyvéd volt Szegeden, s 1861-ben t. főügyésznek választatott meg. A provizorium alatt nem fogadott el semmiféle hivatalt, de 1872-ben, a város új szervezése alkalmával ismét főügyész lett, 1875-ben pedig tanácsnok. Az 1876 ik évi árvízvédelem alkalmával Várady Ignáczal együtt védte a percsorai keresztgátat, s buzgó fáradozásait ő felsége a korona arany érdemkereszt adományozásával jutalmazta. Szelid lelkű, jó szívű, puritán jellemű, és becsületes tisztviselő volt. Bizalmát és tiszteletét bírta a régi idők vezéregyéniségeinek s azt valóban meg is érdemelte. Mint ügyvéd annak idején a Kárász család horgosi uradalmának ügyésze is volt. A város régi pereit is sok sikerrel vezette. Kiterjedt rokonsága s még nagyobb számú tisztelői és barátai bizonynyal a legnagyobb részvétellel kísérik a boldogultat utolsó utjában.

— **A város költségvetése.** A pénzügyi bizottság pénteken d. u. 4 órakor folytatja az 1893-ik évi költségvetés tárgyalását.

— **Honvédeink a hadgyakorlaton.** Lugosról írja tudósítónk: A fegyvergyakorlatok nagyban folynak. Az egészségi viszonyok kielégítők, amennyiben járványszerűleg semminemű betegség nem lépett föl. Szeptember elsejétől megkezdődött a dandárgyakorlat, melyen részt vett Forinyák Gyula altábornagy, a honvéd főparancsnoksági adlátus két napon át, valamint Pacor Kálmán altábornagy, a II. honv. kerület parancsnoka is. Mindketten a csapatok kitűnő magatartása s a végrehajtott operációk pontos foganatosítása fölött a legnagyobb megelégedésüknek adtak kifejezést. Mindketten f. hó 3-án elutaztak a pécsi gyakorlatokhoz, melyeket azonban tudvalevőleg a király beszüntetett. A most folyamatban levő egyes gyakorlatok kitűnően sikerülnek. Szép látványt nyújt, midőn az ittlelvő huszárezred a gyalogságot és tüzeriséget megtámadja, a föld szinte reng a sok ló óriási futtatása alatt. De észre is vehető szegény párakón a gyakorlatok fáradalma. De azért csak egy ló dült ki az erős megérettetés folytán, az szegény peczérkézre jutott. 6-ától 7-éig éjjeli táborozás volt éjjeli gyakorlatokkal egybekötve és pedig ezred ellen beosztva. Minden félhez egy fél ezred huszár és két ágyu, aztán lefuvás s a zászlóaljok állomásaikra vonulnak.

— **A kabinetiroda jótékonyága.** Egy szegedi szegény nyugalmazott állami kishivatalnok felesége, több apró gyermek anyja és etetője, sok szerencsét és hosszu életet kért öfelségének a királytól s a koronázási jubileum alkalmából s ezekhez a jókívánásokhoz egy pár sort tett az ő nyomoráról és arról, hogy tehetetlen férje 39 esztendeig szolgálta az államot. S így küldte el a királyhoz írott levelét. A kabinetiroda szokott persze az ilyen áldásokra válaszolni. Most is válaszolt a hatóság s volt a levélben német írás és 20 frt adomány K. J.-né asszony részére.

— **Honvédségi vállalat szegedi iparosoknak.** Ma érkezett meg a szegedi kereskedelmi és iparkamarához a honvédelmi miniszter leirata arról, hogy a hazai kisipar részére fönntartott 50,000 pár könnyű czípő szállításából a szegedi bőripari rak-tár szövetkezetnek 4000 párt, Horremusz István és társai h.-m.-vásárhelyi

iparosoknak pedig 600 párt enged át. A miniszter föl hívja a kamarát, hogy erről az érdekelteket értesitse és utasítsa őket, hogy a részükéről aláírandó szerződéseket szabatosan kitöltve és a kívánt mellékletekkel felszerelve a kereskedelmi és iparkamara útján terjeszszék föl, ahol azok minden kelékre nézve megvizsgálandók és csak a netaláni hiányok pótlása után továbbítandók.

— **Hazatért az ezred.** Nagy zeneszóval vonult be ma este az arad-csanádi vonatról a 83 ik gyalogezred és a 46. ezred Szegeden állomásozó zászlóalja. Vége van a gyakorlatoknak s folytatásuk se lesz egyhamar idegen területen. A derék bakák most Alcsillból érkeznek, ott voltak legutóbb elszállásolva.

— **Változások a csongrádmegyei államépítészeti hivatalban.** Kátay Gyula kir. mérnök Makóról Szegedre, Molnár Antal szegedi királyi s. mérnök pedig királyi mérnöki minőségben Makóra helyeztetett át.

— **Csak vigyázni tessék** arra a rendeletre, amit holnap-holnapután publikál falon, dobszóval, írásban és lapokban a nemes város tanácsa. Különösen pedig vigyázni tessék mindazokra, amik elmondva lesznek, azon okos bortermelőknél, akik a borukat maguk meg is isszák. Amit könnyen meglehet mostantól cselekedni, mivel bár annyi teremne egy-egy szőlőn, amennyit maga — egy szomjasabb termelő évenként elfogyasztani tud. Az új italmérési törvény ama bizonyos kedves 3. § áról van szó, mely a termelők terhes adóját a fogyasztás után lejobb szállítja. Ez a § mindazon termelőnek, aki szeszitalok kimérésével és elárúsításával nem foglalkozik, a saját termésű borából saját fogyasztására használt mennyiség után jelentékeny adókedvezményt nyújt. Vagyis ezek a termelők a fogyasztandó mennyiség után a fogyasztási adó megfelelő részét, vagy 6 frt 35 kr helyett ezentul csak 3 frt 35 kr. fogyasztási adót fizetnek. De azok, akik ezt a kedvezményt igénybe akarják venni, ezt f. hó 15-ig a szüret kezdetéig be is kell jelenteniök a fogyasztási adóhivatalban. Ezen törvény végrehajtásáról szóló rendeletnek publikálásáról intézkedett mai üléséből a tanács. Az kihirdettetik mindenféle módon úgy a bel, mint a külterületen a lehangosabban, hogy minden bortermelő és borívó tudomást vegyen róla.

— **Személyi hir.** Endrey Gyula országgyűlési képviselő ma reggel Szegedről elutazott.

— **Az utadó és az utak.** Össze van állítva az utadó 2 évi költségvetése és olyan szerencsés számok jöttek ki eredményképen, amelyek biztosítják a tervbe vett utépítések felül egy negyedik országot kiépítését is. A közigazgatási bizottság kebeléből kiküldött hármastagu utadó felülvizsgáló bizottság ebben az ügyben ma délelőtt tartott ülést Pálffy Ferencz polgármester vezetése mellett. Bemutatta Szendrey Pál jegyző az utadó 2 évre egybeállított költségvetését. Az előirányzati tervezetet a bizottság beható tárgyalás után helyesléssel fogadta és a közigazgatási bizottságnak elfogadásra ajánlja. A jövedelemből futni fogja a három országot kiépítési költsége s ezenfelül marad 38,000 frt tármaradvány. Ezt aztán a negyedik, t. i. a baja-kisujszállási ut kiépítésére lehet fordítani.

— **A gyermekölő ragály.** Ez az istencsapás, mely annyi családot borít gyászba, hál' istennek nem ölt nagyobb mérvet. A járvány, úgy látszik, megelégszik minden napra egy áldozattal, akit, nagy szerencse, ha kibocsájt fojtogató kezéből. A tegnapi és a mai jelentések is egy-egy új difteritisz-betegedésről szólnak és így ezen a héten

már hat eset fordult elő, ami a mult hetek szomorúságaihoz képest határozott csökkenését jelenti a járványnak, melynek különben a belvárosban is vannak áldozatai. Egyébként ma már megérkezett a belügyminiszter leirata is a városban grasszáló difteritisz-járvány ügyében. Rendeli, hogy a járvány állapotáról minden 8 nap kimutatás terjesztessék föl, ami különben eddig is megtörtént.

— **Halálozás.** Koczor János I. alkapitányt súlyos vesztesség érte. Atyja, Koczor Bódog e hó 7-én, tegnap elhunyt. A megboldogult köztisztviselőben álló derék iparos volt. Haláláról családja az alábbi gyászjelentést adta ki: Özv. Koczor Bódogné szül. Lipka Franziska úgy a maga mint gyermekei Koczor János, Koczor Rezső, Koczor Rózsa, Koczor Géza és Koczor Julia nevében is fájdalomtelt szívvel jelenti felejthetlen férjének, illetve apának, nagyapának Koczor Bódog mérszáros mesternek f. hó 7-én esteli 9 órakor életének 67-ik, boldog házasságának 41-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A felejthetlen halott hült tetemei e hó 9-én délután 3 órakor fognak Vásárhelyi-sugárút 5. szám alatti lakásáról a belvárosi protestáns sirkertben örök nyugalomra tétetni.

— **Előléptetés.** A kereskedelmi miniszter az államépítészeti hivatalok létszámában több mérnököt léptetett elő s azok közt Szobotka Rezső II. oszt. kir. mérnököt I. oszt. kir. mérnökké nevezte ki.

— **Zászlószentelés a szomszédban.** Nagy diszszal folyt le ma a szabadkai pinczeregylet zászlószentelési ünnepe, melyen Szegedről Kass János tiszteletbeli elnök, több előkelő fiatal ember és a dalárda vett részt. Reggel kezdődött az ünnep istentisztelettel, délelőtt a szögek beverése folyt, mely után jelentékeny összeg jutott az egylet emberbaráti céljaira, délbén pedig diszebed volt. Az ebéden több mint kétszázan vettek részt, azok közt Szabadba előkelő urai is. Lelkes felkészültekben emlékeztek meg az egylet vezetőiről és első sorban Kass János tiszteletbeli elnökről, ki nagy áldozatkészséggel és ügyszeretettel támogatja az egyletet. Az ünnepségek sorát fényes táncvígálm zártá be.

— **A kenderfonó-gyár újraépítése.** A kenderfonógyár részvénytársaság ma tartotta meg Strasser Sándor elnöklete alatt rendkívüli közgyűlését, melyen a jul. 5-én leégett gyár újraépítése fölött tanácskozott. A részvényesek nagy többsége elhatározta az újraépítést, mely most már a legnagyobb erővel folyamatba jut, úgy hogy a nagyszabású gyár ismét foglalkoztatni fogja azt a pár száz munkást, kiknek eddig is kenyeret adott. A gyár ugyanabban a keretben rendeztetik be újra, amelyben eddig fönnállott, de az építésnél a legnagyobb gondot fordítják a közbiztonságra.

— **Egy szegedi polgár adománya.** Az aradi lapok egész terjedelmében közlik azt a levelet, melynek kíséretében Pálffy Antal szegedi városi képviselő értékes gyűjteményt küldött Léva'y Henrik főrendiházi taghoz, az aradi szabadságharc-ereklyemúzeum védnökéhez. A Pálffy Antal által az aradi ereklyemúzeum részére megküldött értékes emléktárgyak a következők: 1. 1 keret szabadságharcsi pénzekkel; 2. 1 drb Kossuth érem; 3. 1 drb honvéd-huszár tisztikard, bojtjal; 4. 1 drb aszegedi tanyákban használt kasza (ritka); 5. Bem József tábornok, Desseffy Aristid tábornak, Pölteberg Ernő tábornok, Nagy Sándor József tábornok, Damjanich a vörös sipkásokat rohamra vezető, végül 6. Lukács Sándor egy okirata honvéd-bakancsok átvételéről és a Szeged-szöregi csatából két pisztoly. Ez emléktárgyakon tul az ereklyemúzeum állandó csarnokának alapjára is küldött Pálffy Antal száz forintot, amivel kétségtelenül érdemes,

utánzásra méltó példát adott azok áldozatkészségének megnyilatkozására, kik a szabadságharcból értékes emlékekkel bírnak és lelkesedni tudnak azért, hogy ezek a kegyeletes emlékek méltó keretben összegyűjtessenek.

— **Balaton-Füred eladó.** Mint megbízható forrásból értesülünk, teljesen valónak bizonyult az a már régebben szállongó hír, hogy Balaton-Füredet egy angol társaság kívánja megvásárolni, a fürdő emelése érdekében két millió forintot akar befektetni s ez áron Füredet világfürdővé óhajtja emelni.

Már Vaszary Kolos főapátsága idejében foglalkozott a rend ezzel a tervvel s az eladásra már akkor engedélyt nyert a kormánytól. Mióta Fehér Ipoly foglalta el a főapáti széket, az eladási hírek megerősödtek.

Tizenhét vétel ajánlat érkezett a renchez különböző kül- és belföldi vállalkozóktól, melyek közül egy angol társaságé látszik leginkább elfogadhatónak.

Sokan azt hiszik, hogy füred milliókat érő birtok s ezért érdekes megjegyezni, hogy hatszáz ezer forintért bárki is ura lehet a „magyar tengernek“.

— **Az óvónőképzők szervezete.** A hivatalos lap mai száma kezdi meg az állami kisedvónőképző intézetek szervezeti szabályzatának közlését. A szervezet részletesen intézkedik az óvónőképzők tanítási és kezelési rendjéről. Első sorban alkalmaztatik ez a szervezet a h.-m.-vásárhelyi óvónőképzőben, mely legközelebb nyílik meg.

— **Szemtelenség.** Egy uri ember, akinak testi terjedelme miatt kerülnie kellene minden összeütközést, egész nagyságában reáhangott ma délelőtt egy czingár és gyöngye fiatal ember lábára.

A fiatal ember sziszegett egy darabig, hanem aztán azt mondta:

— Szemtelenség.

A másik ur nyugodtan kezdte definiálni a szó jelentőségét.

— **Fiatal ember!** Ez nem szemtelenség, ez véletlen, hanem ez, ez lássa, ez már szemtelenség.

S hatalmas pofot adott a sziszegő ifiúnak.

A büntető törvényszék előtt tovább folytatják majd a definíciót.

— **Szolga-kinevezés.** Lobmayer István szegedi kir. főügyész Vlavjanov Vicefor igazolvánnyal bíró m. kir. csendőrt a nagy-kikindai kir. ügyészséghez hivatalsszolgávé nevezte ki.

— **Fatolvaj.** Tombacz Antal röszei lakos a város által bérbeadott bodomi területen éjnek idején élőfákat vágott ki. Különös mulatságán rajtacsípték a bérlő emberei. A derék ur váltig szabadkozott s végül kártérítést ígért a bérlőnek, minthogy azonban a fák a város tulajdonát képezik, hiábavaló volt minden egyezkedés, vizsgálatot indítottak ellene.

— **Visszatérő honvédlovak** A honvédlovak egy hónapja, mely alatt tényleges katonai szolgálatot teljesítenek, e hó 10-én véget ér. Akkor újra visszatérnek békés polgári foglalkozásukhoz, a csézák elé s a harczi paripákól megint szerény igavonó állatok lesznek. Erről értesítik a katonai hatóságok mindazokat, akik honvédlovat tartanak s kik e hó 10-én már újra birtokába jutnak az egy hónapig nélkülözött jószágoknak.

Színház.

Saison előtt.

A színügyi bizottság ma délelőtt dr. Lázár György b. polgármester elnöklete alatt ülést tartott, melyen jelen voltak Kulinyi Zsigmond, Salamon Zsigmond, Weiner Miksa biz. tagok és Somogyi Károly igazgató.

Első sorban az igazgató számolt be arról, hogy megfelelt azoknak a kívánságoknak, melyeket a Pécsre kiküldött tagok jelentése alapján a színügyi bizottság a tár-

sulat kiegészítését illetőleg kifejezett. E kívánságoknak eleget teendő, szerződötté ugyanis az igazgató drámai szendének Horváth Paulát, operette-buffónak Polgár Sándort és szerződött Kenedits Gézával arra, hogy tenor-szerepekben föl fog lépni.

A színügyi bizottság e jelentés alapján befejezettnek tartja a társulat szervezését és tudomásul veszi azt azon várakozással, hogy az új társulat meg fog felelni a szegedi közönség igényeinek, melyekkel a törekvő igazgató minden irányban számolni igyekszik.

Egy kérvényét tárgyalta aztán a bizottság az igazgatónak, melyben a szinpadibutorok beszerzését, a diszletek léczinek kijavítását és egy diszlet-tár kibérlését kéri. A bizottság méltányolta azt a célzattal, mely az előadások minél fényesebb kiállítását és a gazdag diszlettár teljes kihasználását tartja szem előtt és előterjesztést tesz a tanácsnak, hogy a szükségleteket a Pester Lloyd alaphól szerezzze be.

Páros páratlan.

Végül a páros páratlan bérlet foglalkoztatta a színügyi bizottságot és az a tarthatatlan helyzet, mely abból származik, hogy a páratlan napokon jelentkeznek az összes páholybérlők és hogy viszont a páros napokon folyvást üres házak előtt játszik a szintársulat.

Valóságos bukással fenyegeti a közönségnek ez a sajátságos szeszélye a színészet ügyét, mert a páros napokon rendszerint csekély közönség van és tulajdonképp úgy áll a dolog, mintha Szegeden a színháznak nem hat hónapra, hanem csak háromra való megélhetést akarnánk nyújtani.

Évek óta tanácskozik a színügyi bizottság a páholybérletek megosztásáról, amiben többször hivatkozott a bérlők méltányosságára és arra, hogy a színészet boldogulását biztosítaná, ha minden nap husz páholy volna elfoglalva ahelyett, hogy minden második napon el van foglalva valamennyi páholy, mikor aztán aki nem bérlő, (se vidéki, se szegedi) nem kap elsőrangú páholyt, míg viszont az „egyik“ napon a sok üres páholy nem kell senkinek az — üres színházban.

Annyira jutott ez a kérdés, hogy a bizottság a színészet ügyét csak úgy tudja biztosítani, ha megmenti az igazgatót ettől a visszás, végzetes helyzettől.

Két utja van ennek. Vagy az, hogy a bizottság a páholyoknak csakis egész sasonra való kiadását engedi meg, amely esetben az együtt bérlő családok kénytelenek lesznek a páros és páratlan napokon megosztozni. Vagy az, hogy a bizottság legalább 15 elsőrendű páholyt a bérletből való kivételét határozza el, hogy ezzel a nembérlő szegedi és vidéki közönségnek is alkalmat adjon a színház látogatására és egyszersmind a páros napokra is biztosítsa ezzel az előadások hangulatát és értékét, mely nem is lehet megfelelő az ürességtől kongó színházban.

Van természetesen e két megoldáson túl egy harmadik, a legjobb, a legheylesebb. Az, hogy a szegedi színház törzsbérlői maguk vigyék keresztül a páholybérletek megosztását úgy, hogy minden napra jusson a színházba szép, diszes közönség.

A színügyi bizottság, mely e kérdésben holnap újabb tanácskozást folytat, mindenestre megadja erre az alkalmat és a

előkelő szegedi közönségben lesz annyi jóakarát, annyi lelkesedés a színészet ügye iránt, hogy lemondjon egy szeszélyéről, mikor a színészet kenyeréről van szó.

A program az, hogy a páratlan és a páros bérletben egyenlő számmal legyenek a bérelt páholyok és hogy aztán az igazgató is egyenlően ossza be a premiéreket, a vendéjátékokat az egyik és a másik bérletre. Hiszen nagyobb európai kérdéseket is meglehet oldani azzal a páratlan jóakarattal, melyet Szeged előkelő közönsége a színészet ügyével szemben tanusítani szokott, ha megérti, hogy létkérdésről van szó.

Pedig hogy igazán arról van szó, azt nem lehet meg nem érteni.

Legujabb.

Kossuth és a nagyváradi kormánypárt.

Budapest, szept. 8. (A „Sz. N.“ er. t.) A nagyváradi kormánypárt mai értekezletén kimondotta, hogy ellenzi Kossuthnak Nagyvárad diszpolgárává leendő megválasztását, mert *politikai hatóság az ellenzéki politikát üző Kossuth Lajost ki nem tünetheti.*

A püspök perlekedő rokonai.

Budapest, szept. 8. (A „Sz. N.“ er. t.) Roskoványi Agoston volt nyitrai püspök tudvalevőleg kizárta oldalági rokonait az örökösödésből. A rokonok: névszerint Roskoványi Desseffy Aloizia, Roskoványi Kovách Auguszt, Sztankay Mária, Agost és Gyöző, Mérey Lajos nyitrai ügyvéd orsz. képviselő utján kérvényt intéztek a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, melyben a beavatkozási joguk megállapítását és a törvényes eljárás megindítását kéri. A rokonok azt állítják, hogy a leltározásnál rosz-hiszemüleg jártak el a püspökség tisztjei.

A szerb radikálisok és az orosz kormány.

Budapest, szept. 8. (A „Sz. N.“ er. t.) Belgrádból sürgönyzik, hogy a radikális központi bizottság tegnapi ülésében elhatározta, hogy memorandumot intéz a politikai és jótékony-egyletekhez, valamint az orosz kormányhoz, melyben bukásának törvénytelenességét kifejtve, erkölcsi támogatást kér a közelálló skuptina választásokra.

Tamássy József halála.

Budapest, szept. 8. (A „Sz. N.“ er. t.) Tamássy József, a kitünő népszimüeneker, ma hajnalban kiszenvedett. Az agonia már tegnap délután beállott, de szívós életereje reggeli négy óráig tudott küzdeni a halállal. Gyászára kitűzték a fekete lobogót a népszínházra, Evva Lajos, a népszínház igazgatója pedig a temetésről gondoskodván, beszállította a holttestet a kerepesi temető halottas házába. Temetése pénteken délután négy órakor lesz. Tamássy 1887. június 16-án a Betyár kendőjének népszínházi előadása alatt érte az első szélhüvés. Ezzel bevégezte művészi pályáját, mert jobb oldala megbénulván, többé szinpadra nem léphetett. Az egykor daliás férfi hasztalan keresett gyógyulást fürdőkben. Evva Lajos 1889-ig adta ki teljes fizetését, ezután a népszínház segélypénztárából huzott évi járulékot, a király pedig, ki több előadásról ismerte, szintén megemlékezett róla. Szerető feleség s 14 éves Józsi fia gyászolják halálát. A fővárosi közönség sem feledte el, mert minden évben több társaság rendezett javára előadást, mulatságokat.

Uj miniszterek Oroszországban.

Budapest, szept. 8. (A „Sz. N.“ er. t.) Pétervárról sürgönyzik: Witte eddigi közlekedésügyi miniszter pénzügyminiszterré kinevezése megtörtént, Krivosint a czár pénzügyminiszterium vezetésével bizta meg.

Koleraveszélyes szállítmányok.

Budapest, szept. 8. (A „Sz. N.” er. t.) Hamburgból ismét koleraveszélyes borszállítmány érkezett a nyugati pályaudvarra. Goldstein Regina számára pedig ugyanoda ócska rongy és ágynemű szállítmány érkezett, amiről azt hiszik, hogy a kolerabetegek használták. Ez utóbbi veszedelemes szállítmányokat el fogják égetni.

Felelős szerkesztő: **KULINYI ZSIGMOND.**
Kiadótulajdonos: **BÁBA SÁNDOR.**

Nyilttér.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Szegeden 23 év óta fennálló fényképészeti műtermet, amelyben 14 év óta, mint egyedüli művezető működtem, a mai napon az összes activ és passiv követelésekkel, valamint az összes felszerelésekkel átvettem. — Ezen adásvétel folytán társam, Lauscherné szül. Letzter Anna urnő megszűnt a cégnek tagja lenni és ezentul saját nevem

KEGLOVICH EMIL

ezelőtt Letzter és Keglovich

czég alatt egyedül fogom folytatni. Amidőn tehát arról szives tudomást venni kérek, egyuttal esedezem, hogy a társas czég iránt tanúsított bizalmat jövőre nézve irántam is fentartani méltóztassanak. Tudatom továbbá, hogy műtermemet **teljesen új készülékekkel** szereltem fel és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy becses megrendelőim legmagasabb igényeit minden irányban és minden versenynyel szemben is jutányosan és művészeti kivitelben kielégíthetem. A legújabb, az ugynevezett **platin képek**, műtermemben minden nagyságban készíttetek, ugyszintén művészies **Aquarel** kivitelben.

Miután a fent érintett műtermet vétel utján vettem birtokba, ezzel birtokomban maradtak az eddigi összes felvételi minták és így helybeli, valamint vidéki utánrendelések jutányosan és pontosan eszközöltetnek.

Végül még megérintem, hogy a hosszú éveken át a fényképészeti téren szerzett tanulmányaimat és tapasztalataimat mindenkor siker és elismerés koronázta, amennyiben az általam kiállításokra készült képek mindenkor és minden alkalommal magas kitüntetésben részesültek.

Magamat és szolgáltatomat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlván, vagyok

659-3-2 mély tisztelettel
Keglovich Emil.

Vasuti menetrend.

Szeged—Szabadkai vonal:

a) Szeged—Szabadka.

	Sz. v. I. II. III.	Sz. v. I. II. III.	Sz. v. I. II. III.	Sz. v. I. II. III.	V. v. I. II. III.
Szeged-rókus	8.15	11.58			4.51
Röszke	8.32	12.18			5.08
Horgos	8.45	12.36			5.20
Palics	9.11	1.05			5.48
Szabadka	9.22	1.20			6.00
Budapestre érk.	1.10	1.35			6.50

b) Szabadka—Szeged.

	Sz. v. I. II. III.	V. v. I. II. III.	Sz. v. I. II. III.	Sz. v. I. II. III.	Sz. v. I. II. III.	V. v. I. II. III.
Szabadka	9.51	5.10	6.32	2.35		8.43
Palics	10.09	5.31	6.46	2.51		9.03
Horgos	10.43	6.13	7.12	3.22		9.37
Röszke	11.00	6.36	7.24	3.36		9.50
Szeged-rókus érk.	11.23	7.00	7.40	3.55		10.10

Hétválasztó-szálloda.

Ma pénteken visszavonhatatlanul utolsó előadás.

Föllépte a hirneves

SUAHELI
AFRIKAI 658
KARAVÁNNAK

változatos műsorral:

istenfelő imák, hazai tánczok és imák, kagyló táncz, hadászati hadakozás, suahe-lik elvonulása stb.

Az előadások kezdete d. u. 4 óraker. Minden órában új előadás egész esti 10 óráig.

Leszállított helyárák.

Kedvezőtlen idő esetén az előadás a teremben tartatik.

Hétválasztó-szálloda.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr. 582-12-6

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Beregi Lajosnal
Szegeden.

Máriaczei Gyomorseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bizós lehelet, felfújtság, savanyu felbőffögés, hasmenés, gyomorfégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szülkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulerhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajknál a **Máriaczei gyomorseppek** évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török Jozsef gyógyszerészára
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzeten tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyitom”.

A **Máriaczei gyomorseppek** valodian kaphatók.

Szegeden: Barsay Károly, dr. Hibay György, Bokor A., Szántó József urak és özv. Meák Gyuláné rókusi gyógyszerészárában; Dorosmán: Karcay Károly, Kisteleken: Keresztésy A. és Nagy; H.-M.-Vásárhely: Aigner G., Bereczk Péter, Kiss-Gyula és Németh L. gyógyszerészárában.

A szegedi zsidó hitközség tagjaihoz!

Értesitem az érdekelteket, hogy a község tulajdonát képező

TEMPLOMI IMASZÉKEK
bérbeadása

folyó szeptember hó 8-tól kezdve bezárólag szeptember 20-ig tart, a hitközségi jegyzői irodában, a hivatalos órák alatt.

Régebbi bérlőknek hat napon át vagyis szeptember 16-ig igénybe vehető **elsőbbség** adatik az általuk birt imaszékekre.

Egyuttal értesitem a zsidó hitközség t. tagjait, hogy az **ujévi és engesztelő ünnepeken** a zsinagógában ugy a férfi templomba, mint a női karzatra **csanis belépti-jegy előmutatása mellett** lehet bejutni A férfi és női imaszékek tulajdonosai és bérlői ily belépti-jegyeket szintén a jegyzői irodában szerezhetnek szept. 11-től szept. 20-ig.

Szegeden, 1892. szeptember hó 6-án.

Neubauer József,
cultus előljáró.

660-3-3

Kitünő

minőségű villányi, szegszárdi, budai, egri **vörös bor**, ugyszintén a legjobb faju **fehér asztali-, peccsenye- és csemege bor**, továbbá mindennemű magyar és valódi francia **cognac** nálam kapható.

Különösen figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek **kitünő 1888. évi szilvasi sziller boromat** melyet literenkint **36 kr.** hordóba 100 hektoliterenkint **32** frtért árusítok.

SZILASI IGNÁTZ.

Különlegességi áruda. — Hid-utca. 542-20-6